

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Gfv.VII.30.194/2019/14.

A tanács tagjai: Dr. Vezekényi Ursula a tanács elnöke

. Tibold Ágnes előadó bíró

. Osztovits András bíró

A felperes:

A felperes képviselője: Madari Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr. Madari Tibor ügyvéd

Az alperes:

Az alperes képviselője: dr. Kádár Zsófia kamarai jogtanácsos

A per tárgya: szerződés részleges érvénytelenségének megállapítása és törzskönyv kiadása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A másodfokú bíróság neve és a felülvizsgálni kért jogerős határozat száma: Fővárosi Ítéltábla, 20.Gf.40.415/2018/11. számú ítélet

Az elsőfokú bíróság neve és a határozatának száma: Fővárosi Törvényszék, 10.G.43.895/2017/15. számú ítélet

Rendelkező rész

A Kúria a felperes előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésére irányuló kérelmét elutasítja.

A jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 10.000 (tízezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes 2007. március 8-án kölcsönkérelmet terjesztett elő az alpereshez, amelynek során tett nyilatkozatában többek között elismerte, hogy a jármű finanszírozási kérelem valamennyi feltételét megismerte. Ezt követően a peres felek március 31-én svájci frank alapú kölcsönszerződést kötöttek gépjármű

megvásárlásának finanszírozására.

- [2] A kölcsönszerződés egyedi része rögzítette, hogy a gépjármű törzskönyvének jogosultja az alperes, valamint azt is, hogy a kölcsönszerződés egyedi része kizárólag a számú Általános Szerződési Feltételekkel (továbbiakban: ÁSZF) együtt érvényes, amelynek - a vételi jogos és az adásvételi szerződéssel együtt történő - átvételét és megértését a felperes a szerződés aláírásával igazolta.
- [3] Az ÁSZF 4. pontja szerint a felperes többek között tudomásul vette, hogy a kölcsönszerződésből eredő tartozása maradéktalan kiegyenlítéséig nem jogosult a gépjármű törzskönyvébe a finanszírozó javára vezetett korlátozásokat törölni, eddig az időpontig kizárólag az alperes jogosult a törzskönyv hatóságtól történő átvételére, őrzésére és az afeletti rendelkezésre. Tudomásul vette továbbá, hogy a finanszírozó alperes - a törzskönyv kizárólagos jogosultjaként - a törzskönyvet az illetékes hatóságtól kizárólagosan jogosult átvenni, azt a kölcsönszerződésből eredő valamennyi tartozás kiegyenlítéséig őrizni. Az alperes a szerződés megszűnését követően akkor bocsátja az adós rendelkezésére az általa őrzött törzskönyvet, amennyiben az adós a kölcsönszerződésből eredő valamennyi fizetési kötelezettségének maradéktalanul eleget tett.
- [4] A szerződő felek a kölcsönszerződés biztosítására ugyanazon a napon vételi jogot alapítottak az alperes javára a finanszírozott gépjárműre, egyúttal felfüggesztő feltétellel adásvételi szerződést kötöttek. Az opciós szerződés 4. pontja a gépjárműre elidegenítési és terhelési tilalom kikötéséről, a 9. pont a gépjármű törzskönyvének birtokban tartására vonatkozó jogosultságról rendelkezett. A vételi jog a gépjármű forgalmi engedélyének a tulajdonos nevére történő kiállításától számított 5 évig illette meg az alperest. A felfüggesztő feltétellel kötött adásvételi szerződés 11. pontja arra az esetre rendelte kiadni a gépjármű törzskönyvét a felperesnek, ha az alperes a gépjármű tulajdonjogát nem szerzi meg és a felperes a kölcsönszerződésből eredő valamennyi tartozását maradéktalanul kiegyenlíti.
- [5] Az alperes a kölcsönszerződést késedelmes fizetés miatt 2015. június 15-én felmondta. Az alperessel kötött kölcsönszerződésből eredő tartozás kiegyenlítésére nem került sor.
- [6] Alperes a felperessel szemben fennálló követelését egy követeléskezelőre engedményezte, majd az még a per tartama alatt azt visszaengedményezte az alperesre.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

- [7] A felperes módosított keresetében a kölcsönszerződés [2] pontban idézett szövegrésze tisztességtelenségének megállapítását, és az alperes kötelezését kérte a finanszírozott gépjármű törzskönyvének kiadására.
- [8] Állította, az általános szerződési feltételeket a szerződéskötéskor

nem kapta meg, és az az ügyletkötés helyén nem is állt rendelkezésre. Az igényét elsődlegesen arra alapozta, hogy az ÁSZF nem vált a szerződés részévé, mivel az a mód, ahogyan azt az alperes a szerződés részévé kívánta tenni, tisztességtelen ezért semmis. Az ÁSZF rendelkezése alapján ezért nincs joga az alperesnek a törzskönyvet magánál tartani.

- [9] Arra az esetre, ha az ÁSZF a szerződés részévé vált, úgy a törzskönyv birtokban tartására az opciós jog lejártá miatt nincs joga az alperesnek.
- [10] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, az ÁSZF a szerződés részévé vált figyelemmel arra, hogy a felperes szerződésben foglalt nyilatkozata szerint azt megismerte és kifejezetten elfogadta. A támadott szerződéses rendelkezés nem állapít meg jogokat és nem határoz meg kötelezettségeket, az a felperes elismerését rögzíti, a bizonyítási terhet nem fordítja meg.
- [11] A törzskönyv birtoklásának a joga nem az opciós szerződésen, hanem az ÁSZF 4. pontján, valamint az egyedi szerződés 2. oldalán szereplő megállapításon alapul.

Az első- és a másodfokú határozat

- [12] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Megállapította, hogy a kölcsönszerződés elválaszthatatlan részét képezte az ÁSZF. A kölcsönszerződésben a felperes kijelentette, hogy a szerződés általános feltételeinek valamennyi pontját megértette, annak átvételét aláírásával igazolta. E teljes bizonyító erejű magánokirattal szemben ellentétes állítását a felperes nem bizonyította. A szerződés írásban jött létre, a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: rHpt.) nem a mindkét fél általi aláírás, hanem az írásbeliség követelményét fogalmazza meg, ami megvalósult.
- [13] Nem volt jogszabályi akadálya annak, hogy a felek a törzskönyv őrzésének feltételeit az opciós jog fennállásától függetlenül állapítsák meg, így jogszerű az ÁSZF azon rendelkezése, amely szerint az alperes a törzskönyvet a tartozás maradéktalan kiegyenlítéséig jogosult őrizni. A felperes tudomásul vette, hogy a gépjármű törzskönyvének jogosultja az alperes és a kölcsönszerződésből eredő tartozása maradéktalan kiegyenlítéséig kizárólag az alperes jogosult a törzskönyv hatóságtól történő átvételére és őrzésére, valamint az a feletti rendelkezésre. Tudomásul vette azt is, hogy az alperes jogosult a kölcsönszerződésből eredő valamennyi tartozás kiegyenlítéséig őrizni a törzskönyvet. Az opciós megállapodásnak a jelen perben nincs jogi relevanciája.
- [14] Az elsőfokú bíróság a felperes tanúbizonyítási indítványának teljesítését mellőzte, mert a szerződéskötéskori tájékoztatás körében a felperes nem terjesztett elő keresetet.

- [15] A felperes fellebbezése folytán eljáró ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.
- [16] Határozata indokolásában rögzítette, az alperes maga sem vitatta, hogy a támadott szerződési rendelkezés általános szerződési feltételnek minősül. A felperes a lízingszerződés egyedi részének utolsó bekezdését lényegében azért támadta, mert az tartalmilag valótlan, emiatt kérte annak tisztességtelenné, ezáltal a semmissé nyilvánítását. Az ezzel elérni kívánt célja az volt, hogy az általános szerződési feltételek a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: rPtk.) 205/B. § (2) bekezdésére tekintettel ne váljanak a kölcsönszerződés részévé. Az ítélőtábla megállapította, a támadott szerződéses kikötésből közvetlenül sem jogok, sem kötelezettségek nem származnak, az csupán az adós egyoldalú nyilatkozatát rögzíti az általános szerződési feltételek átvételéről, ebből pedig egyértelműen következik, hogy a kikötés a felek jogait és kötelezettségeit sem állapíthatta meg egyoldalúan és indokolatlanul a fogyasztó hátrányára a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megsértésével, vagyis annak tisztességtelensége nem állapítható meg. Az a körülmény, hogy a szerződéses kikötés megfelel-e a valóságnak, nem a tisztességtelenséget megalapozó körülmény. A lízingszerződést magában foglaló okirat egy része tartalmi valóságának vitatása nem vezethet a szerződés e kikötése tisztességtelenségének megállapításához (Kúria Gfv.VII.30.063/2018/8.).
- [17] A kölcsönt nyújtó pénzügyi intézet általános szerződési feltételei azzal válnak a kölcsönszerződés részévé, hogy a pénzügyi intézet lehetővé teszi a kölcsönt felvevő számára azok tartalmának megismerését, és az általános szerződési feltételeket a kölcsönt felvevő elfogadja (Kúria Pfv.I.21.202/2015/4.). A rendelkezésre álló iratokból megállapíthatóan az ÁSZF a peres felek között létrejött kölcsönszerződés részévé vált, hiszen a kölcsönszerződés utolsó bekezdésében a felperes az aláírásával elismerte és igazolta, hogy a kölcsönszerződés egyedi része az ÁSZF-el együtt érvényes, azt átvette és megértette. A kölcsönszerződést ezt követően aláírta. Nem volt szükséges az ÁSZF aláírása ahhoz, hogy az a szerződés részévé váljon.
- [18] Az ÁSZF-be foglalt rendelkezés, amelynek értelmében a kölcsönszerződésből eredő tartozás maradéktalan kiegyenlítéséig megilleti az alperest a törzskönyv őrzésének lehetősége, a kölcsönszerződés teljesítésének a vételi jogon és a halasztott hatályú adásvételen túli biztosítékát jelenti az alperes számára. A kölcsönszerződésük biztosítására a felek az rPtk.-ban nem nevesített, atipikus biztosítékként a gépjármű törzskönyvének a hitelező birtokába adását is kiköthetik. A kölcsönszerződésből, illetve a szerződés részévé vált általános szerződési feltételekből azonban egyértelműen ki kell tűnnie, hogy a törzskönyv birtokba tartásának joga önálló biztosítékkul szolgál (Kúria Gfv.VII.30.069/2016/7.). Az adott esetben a kölcsönszerződésből

kitűnik, hogy a törzskönyv birtoklása független a vételi jogtól, önálló biztosítékkal szolgál. A vételi jog megszűnését követően a törzskönyv birtoklása jelent biztosítékot az alperes számára az általa adott kölcsön visszafizetésére. Mivel a vételi jog az ötödik év elteltével megszűnt, a peres felek jogvitájának elbírálása során az opciós szerződés rendelkezéseit nem kell alkalmazni.

- [19] Az engedményezéssel a törzskönyv birtoklásának joga átszállt az engedményesre, a visszaengedményezést követően pedig annak jogosultja ismételten az alperes lett, a követelés biztosítékai ugyanis osztják a követelés jogi sorsát.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [20] A felperes felülvizsgálati kérelmében - tartalma szerint - a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a keresetének helyt adó döntés hozatalát, másodlagosan a jogerős ítélet elsőfokú ítéletre is kiterjedő hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte. Állította az ítélet tábla hibásan értelmezte az rHpt. 213. § (1) bekezdés a) és c) pontjait, az rPtk. 205. § (2) bekezdését, 217. § (1) bekezdését, 218. § (2) bekezdését, a fogyasztóval kötött szerződésben tisztességtelennek minősülő feltételekről szóló 18/1999. (II.5.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 1. § (1) bekezdés j) pontját, valamint megsértette a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: rPp.) 3. §-át, 206. § (1) bekezdését és 221. § (1) és (3) bekezdését.
- [21] Indítványozta az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: EUB) előzetes döntéshozatali eljárásának kezdeményezését.
- [22] A felperes álláspontja szerint az eljáró bíróságok megsértették a felperes tisztességes eljáráshoz való jogát, amikor nem tettek eleget a szerződést az alperes részéről aláíró kereskedő meghallgatására irányuló bizonyítási indítványának. A tanú arról tudott volna nyilatkozni, átadta-e az ÁSZF-et a felperes részére, azt átbeszélte-e vele, elmagyarázta-e annak tartalmát. Az elsőfokú bíróság által meghallgatott tanú vallomását figyelmen kívül hagyták.
- [23] A felperes hangsúlyozta, az egyedi szerződés utolsó pontja blanketta szerződés része, amely a valósággal ellentétes olyan megállapítást tartalmaz, amely a felek jogviszonyának megítélése körében kulcskérdés. Az érintett rendelkezés megfordítja a bizonyítási terhet a fogyasztó hátrányára, és olyan tartalmat tesz a felek jogviszonyának részévé, amelyet a fogyasztó nem írt alá, ezért nem rekonstruálható. Az előzetes döntéshozatali eljárás iránti indítványában ezen megállapítás uniós jognak való megfelelésségét tartotta szükségesnek tisztázni.
- [24] Felperes változatlanul állította, hogy az rHpt. speciális rendelkezése megelőzi az rPtk. 205/B. §-ában írt általános szabályt, ezért az írásba foglalási kötelezettség a szerződéses

jogviszony minden elemére vonatkozik, így az ÁSZF-re is, amit mindkét szerződő félnek alá kell írnia. Az ÁSZF aláírásának hiányában az annak átvételére és megismerésére vonatkozó nyilatkozat tisztességtelen. Hivatkozott e körben a Legfelsőbb Bíróság a Gfv.IX.30.316/2008/8. számú ítéletére.

- [25] Az ÁSZF nem vált a szerződés részévé, és mivel lényeges tartalmi elemeket tartalmaz, az rPtk. 205. § (2) bekezdése alapján a szerződés nem jött létre a felek között.
- [26] Tévesen nem tulajdonítottak az eljáró bíróságok jelentőséget a követelés engedményezésének és visszaengedményezésének, holott annak következtében az alperes csak engedményes lett, ami nem jogosítja fel a törzskönyv birtokban tartására. A törzskönyv alperes által történő őrzése nem az rPtk.-ban meghatározott biztosíték, ezért az engedményezéssel nem száll át az új jogosultra, az nem átruházható biztosíték ugyanis.
- [27] A felperes állította, abban az esetben is, ha az ÁSZF a szerződés részévé vált volna, az eljáró bíróságok azt tévesen értelmezték. Az ÁSZF 10. pontjából és az opciós szerződésből az következik, hogy a törzskönyv birtoklása nem önálló biztosíték, az csak az opciós jogot biztosította. E körben hivatkozott Kúria Pfv. 21.992/2017/4. számú ítéletére.
- [28] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [29] A Kúria a jogerős ítéletet a rPp. 275. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta és azt a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okokból nem találta jogszabályba ütközőnek.
- [30] Felperes bár összefüggő, de két önálló, valóságos keresethalmazatban álló kereseti kérelmet terjesztett elő. Egyrészt a kölcsönszerződés azon rendelkezése tisztességtelenségének megállapítását kérte, amely szerint: „Jelen kölcsönszerződés egyedi része kizárólag a számú Általános Szerződési Feltételekkel - illetve annak esetleges módosításával - együtt érvényes, amelynek a vételi jogos és az adásvételi szerződéssel együtt történő átvételét és megértését az Adós ezen szerződés aláírásával is igazolja”. Másrészt állította, hogy a törzskönyv birtoklására az alperes nem jogosult, mert a fenti rendelkezés valótlan, a felperes nem kapta meg és nem ismerte meg az ÁSZF-et, így az nem vált a felek kölcsönszerződésének részévé. Az abban foglaltakra ezért az alperes nem alapíthat jogot, illetve ha az ÁSZF mégis a szerződés részévé vált, az álláspontja szerint nem jogosítja fel az alperest a törzskönyv birtoklására.
- [31] Felperes az első kereseti kérelmével összefüggésben előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezését kérte. A Kúriának ezért elsőként annak indokoltsága tárgyában kellett állást foglalnia. Úgy

ítélte meg, az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 267. cikke alapján a perbeli jogvita elbírálásához nem szükséges uniós jogi norma értelmezését kérni az Európai Unió Bíróságától (a továbbiakban: EUB) az alább kifejtettekre tekintettel.

- [32] Felperes a felülvizsgálati kérelmében a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés j) pontja alapján állította az egyedileg meg nem tárgyalta szerződéses rendelkezés tisztességtelenségét, miszerint az a bizonyítási terhet a fogyasztóra telepíti, ami ellentétes a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló 93/13/EGK irányelv több cikkével.
- [33] A Kúria rögzíti, az adott kérdésben már állást foglalt a jogerős ítéletben is felhívott Gfv.VII.30.063/2018/8. számú ítéletében, amely döntését BH 2019.55. szám alatt közzé is tette, és amelyben foglaltakat változatlanul irányadónak tekint. E döntés alapjául szolgáló perben is - jelen üggyel azonosan - nem volt vitatott, hogy a támadott rendelkezés egyedileg meg nem tárgyaltnak minősül. Ellenkező esetben a tisztességtelenség vizsgálata fel sem merülhetne. A jogerős ítéletben részletesen leírtak szerint - mivel az adott tartalmú rendelkezés csupán az adós egyoldalú nyilatkozatát rögzíti, így a felek jogait és kötelezettségeit sem állapíthatja meg egyoldalúan és indokolatlanul a fogyasztó hátrányára a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megsértésével - annak tisztességtelensége sem az rPtk. sem a Korm. rendelet alapján nem állapítható meg.
- [34] A Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság felülvizsgálati kérelemben hivatkozott Gfv. IX.30.316/2008/8. számú ítéletének tényállása a jelen ítélet tényállásától alapvetően eltért, ugyanis ott az ÁSZF tartalmazta azt a fogyasztói nyilatkozatot, amely szerint az ügyfél az ÁSZF-ben felsorolt szabályzatokat megismerte és az adatkezeléssel kapcsolatos tájékoztatást kapott, ugyanakkor az ÁSZF-ben hivatkozott szabályzatok nem kerültek beépítésre az ÁSZF-be, és azokat a fogyasztó nem is kapta meg. Erre tekintettel állapította meg a hivatkozott döntésében a Legfelsőbb Bíróság, hogy az ÁSZF megismerésére vonatkozó nyilatkozat összeegyeztethetetlen volt a nyilatkozat rendeltetésével.
- [35] A felülvizsgálati kérelemben ugyancsak hivatkozott, az EUB C-449/13. számú ítélete jelen tényállás mellett nem irányadó, az a 2008/48 számú irányelv kapcsán született, ami a per tárgyát képező szerződés megkötésekor még nem volt hatályban, és amely tételes szabályokat tartalmazott a szerződéskötést megelőzően nyújtandó tájékoztatás tartalmáról. Egyébként is a határozatban kifejtettek közül az következik, hogy a tájékoztatásról szóló „szabványzáradékban” írtakkal szemben ellenbizonyításnak van helye. Ezzel pedig nem ellentétes a Kúria jelen határozata, amely szerint - a később kifejtetteknek megfelelően - nem kizárt az ellenbizonyítás lehetősége a szerződés tárgyát képező szerződéses rendelkezéssel összefüggésben, csak a mérlegelés eredményét nem találta az adott tényállás mellett jogellenesnek.
- [36] A jelen ügyben ügyben irányadó BH 2019.55. számú döntésből az is

következik, hogy a per tárgyát képező szerződéses rendelkezés - tartalmánál fogva - nem minősülhet tisztességtelennek, erre tekintettel nem tartozik a 93/13/EGK irányelv hatálya alá, ezért az indítványozott körben előzetes döntéshozatali eljárás tárgyát nem képezheti [rPp. 155/A. § (2) bekezdése].

- [37] Valójában a felperes azt állította elsődlegesen, hogy a szerződés hivatkozott pontja valótlan tartalmú, másodlagosan pedig arra hivatkozott, hogy az ÁSZF felperes általi aláírásának hiányában nem vált a szerződés részévé. A Kúria egyetértett az eljárt bíróságok azon egyező megállapításával, hogy az ÁSZF a felek szerződésének részévé vált, figyelemmel az alább kifejtettekre.
- [38] Az eljárt bíróságok elfogadták az alperes azon hivatkozását, hogy az ÁSZF felperes általi megismerését bizonyította azzal, hogy a felperes a kölcsönszerződésben azt elismerte. A Kúria utal arra, hogy következetes gyakorlata szerint a felülvizsgálati eljárásban nincs helye felülmérlegelésnek, a bizonyítékok ismételt egybevetésének és értékelésének. Jogszabálysértést a bizonyítékok kirívóan okszerűtlen vagy a logika szabályaival ellentétes mérlegelése alapozhat meg (BH1999. 44.). Nyilvánvalóan okszerűtlen következtetésnek csak az minősíthető, amikor a bizonyítékokból kizárólag egyfajta, a felülvizsgálattal támadott ítélettől eltérő következtetésre lehet jutni (BH2013.119; BH2006.403). Jelen esetben ilyen kivételes felülmérlegelésre okot adó körülmény a jogerős ítélet kapcsán nem észlelhető.
- [39] E körben a Kúria kiemelten hivatkozik arra, hogy a kölcsönszerződésben épp közvetlenül az aláírások felett, vastagított betűkkel figyelemfelhívó módon szerepel az, hogy a szerződés részét képezi az ÁSZF, és annak átvételét a felperes aláírásával igazolja. E körben utal a Kúria az EBH2011. 2413. számon közzétett határozatra, amelyben a Legfelsőbb Bíróság a jelen határozatban írtakkal, egyben az eljárt bíróságokkal azonosan értékelte azt a körülményt, hogy a blankettaszerződés utolsó bekezdése tartalmazott a perbelivel megegyező tartalmú nyilatkozatot. Elfogadta az adott ügyben eljárt másodfokú bíróság álláspontját, miszerint ez a rendelkezés nem az ÁSZF között, hanem a blankettaszerződésben szerepel, és pedig közvetlenül a szerződő felek aláírására rendszeresített hely fölött, amivel az alperes a legcélszerűbb módot választotta annak bizonyítására, hogy a vele szerződő fél megismerte és elfogadta a felsorolt okiratok tartalmát. A szerződő fél dönthetett úgy, hogy aláírja az okiratot, de meg is tagadhatta az aláírást, illetve követelhetette a nyilatkozatban szereplő iratok átadását. Ilyen körülmények mellett és az elsőfokú bíróság által értékelt körülményekre is tekintettel a Kúria nem találta az rPp. 206. §-ába ütközőnek, hogy a felperes által indítványozott egyik tanú kihallgatása elmaradt, a másik tanú vallomásaiban foglaltakat figyelmen kívül hagyták.
- [40] A Kúria abban egyetértett a felperessel, hogy a bizonyítás mellőzése körében egyik fokon eljárt bíróság sem tett maradéktalanul eleget az indokolási kötelezettségének, de ez nem

tekinthető a felülvizsgálati eljárásban mint rendkívüli jogorvoslati eljárásban az ügy érdemére kiható eljárási szabálysértésnek. A meghallgatott tanú a felperes élettársa volt, így tőle elfogulatlan tanúvallomás nem volt várható, ezért a vallomása az okirati bizonyíték cáfolására önmagában nem volt alkalmas. Az elsőfokú ítéletből ugyanakkor megállapítható, hogy felperesnek az alperes képviselőjében a szerződéskötéskor eljáró tanú meghallgatására irányuló indítványát az elsőfokú bíróság lényegében azon álláspontjára tekintettel utasította el, hogy az alperes az rHpt. 203. §-a szerint kötelezettségének eleget téve az ÁSZF-et az ügyfélfogadásra nyitva álló helyiségeiben kifüggesztette, az a honlapján megtekinthető volt. Az elsőfokú bíróság hivatkozott megállapítását a felperes nem vitatta. Az elsőfokú bíróság utalt emellett a felperes szerződéskötést megelőző kölcsönkérelmében foglaltakra és az ekkor, 2007. március 8-án megkötött megállapodás tartalmára, és ezek együttes értékelésével úgy ítélte meg, hogy az alperes az rPtk. 205/B. § (1) bekezdésének megfelelően az ÁSZF megismerését lehetővé tette. Figyelemmel a felperes ÁSZF megismerésére vonatkozó kölcsönszerződésben tett nyilatkozatára és éveken át tartó teljesítésére, a Kúria álláspontja szerint az eljáró bíróságok azon mérlegelése, hogy a felperes az ÁSZF tartalmát megismerte és elfogadta, nem tekinthető kirívóan okszerűtlennek, ami annak felülmérlegelésére adna alapot. Utal a Kúria e körben az időmúlásra és arra, hogy a vélhetően nagyszámú szerződéskötésre tekintettel eleve valószínűtlen, miszerint a tanú a konkrét szerződéskötésre, az átadott iratok körére emlékezne, illetve szerződéses kötelezettségének esetleges megsértését elismerné.

- [41] A Kúria maradéktalanul egyetértett mindkét fokú bíróság jogi álláspontjával és indokaival, miszerint az általános szerződési feltételt nem kell külön aláírnia a félnek ahhoz, hogy az a szerződés részévé váljon. Ez az álláspont megfelel a deviza alapú fogyasztási és lakossági kölcsönszerződések tárgyának és törlesztő részleteinek meghatározásával kapcsolatos egyes elvi kérdésekről szóló/2016. PJE határozat III.1. b) pont utolsó mondatában írtaknak. A fenti állásponttal érdemben egyezően foglalt állást az Európai Unió Bírósága C-42/2015. számú határozatában. Az rHpt. 210. § (1) bekezdésében előírt írásbeliséget az rPtk. 205/B. §-ával együtt kell értelmezni. Azzal, hogy a felek aláírták a kölcsönszerződést, amely az ÁSZF-et a szerződés részévé tette, eleget tettek mind az rHpt., mind az rPtk. írásbeli alakra vonatkozó rendelkezéseinek.
- [42] A fent kifejtettekre tekintettel helytállóan vizsgálták ezért az eljáró bíróságok a törzskönyv kiadására irányuló kereseti kérelmet az ÁSZF rendelkezéseinek figyelembevételével. Az egyedi szerződés és az ÁSZF rendelkezéseinek együttes értelmezésével helytálló a levont jogi következtetésük is, miszerint az adott esetben a törzskönyv birtoklása független a vételi jogtól, önálló biztosítékul szolgál. A Kúria utal arra, az alperes általános

szerződési feltételeinek perben releváns kikötését már az előtte folyamatban volt több eljárásban is - így pl. a Gfv.VII.30.852/2016., Pfv.VI.20.195/2016., Pfv.V.21.479/2017., Pfv.I.21.202/2015. Pfv.VI.20.295/16., Gfv.VII.30.047/2019/4. ügyszámú eljárásban - vizsgálta, és megállapította, hogy az ÁSZF 4. pontja a kölcsönszerződést biztosító egyéb járulékos szerződésektől (azaz az opciótól és a felfüggesztett feltétellel kötött adásvételi szerződéstől) függetlenül, önálló atipikus biztosítékként biztosítja a törzskönyv birtoklását az alperes részére [rPtk. 207. § (1) bekezdés]. A törzskönyvnek az alperes birtokába bocsátását és általa történő kizárólagos őrzésének jogát a felek a kölcsönszerződés önálló biztosítékeként kötötték ki, a törzskönyv birtoklásához való jog nem minősíthető a vételi vagy a felfüggesztő feltétellel kötött adásvételi szerződésekhez mint további biztosítéki szerződésekhez kapcsolódó járulékos jogosultságnak. Ebből következően az ÁSZF 4. pontján alapuló jog fennállását, az alperes erre alapított joggyakorlásának jogszerűségét egyedül a kölcsönszerződésből eredő tartozás alakulása (kiegyenlítése vagy fennállása) befolyásolja, azt a vételi jog időközbeni megszűnése nem érinti. A felülvizsgálati kérelemben hivatkozott Pfv. 21.992/2017/4. számú határozatban a Kúria az alperessel nem azonos pénzügyi intézet a perbelitől eltérő tartalmú szerződéses (ÁSZF) rendelkezéseit értelmezte.

- [43] A felperes - szemben az rPp. 272. § (2) bekezdésében írt követelménnyel - jogszabályi hivatkozás nélkül állította, hogy a követelés engedményezésével, visszaengedményezésével a törzskönyv követelés teljes kiegyenlítéséig tartó birtokban tartása mint atipikus biztosíték nem ruházható át az engedményesre, az nem forgalomképes. A Kúria ezért csak utal arra, a jogerős ítélet felperes által sérelmezett megállapítása az engedményezési nyilatkozatok azon tartalmán alapul, hogy a követelés „annak minden biztosítékával együtt” került átruházásra.
- [44] A felülvizsgálati kérelemben feltüntetett további megsértett jogszabályhelyek (rHpt. 213. §), valamint az eljárás korábbi szakaszaiban fel nem merült érvek (mint az elidegenítési és terhelési tilalommal kapcsolatos érvelés) vizsgálatát kizárta, hogy az rPp. 272. §-ából fakadóan a felülvizsgálati kérelemben nem jelölhető meg olyan új jogszabálysértés, amelyre a fél korábban nem hivatkozott és amelyre vonatkozóan a jogerős határozat döntést nem tartalmaz (KGD2017.119; BH2017.101), illetve a jogerős ítélet felülvizsgálati kérelemmel csak olyan kérdésben támadható, amely az első- és másodfokú eljárásnak is tárgya volt (BH. 2001/172., BH. 1995/163.).
- [45] A Kúria mindezekre tekintettel a hivatkozott jogszabályok megsértése nélkül hozott jogerős ítéletet az rPp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [46] A Kúria az rPp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a pervesztes felperest az alperesjogi képviseleti díjból álló, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3), (5) és (6) bekezdése alapján, a kifejtett jogtanácsosi tevékenység figyelembevételével megállapított - áfát nem tartalmazó - 10.000 forint felülvizsgálati eljárási költségének a megfizetésére.
- [47] Az ítélet elleni felülvizsgálatot az rPp. 271. § (1) bekezdés e) pontja zárja ki.
- [48] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet az rPp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2020. április 7.

. Vezekényi Ursula sk. a tanács elnöke, Dr. Tibold Ágnes sk. előadó bíró, Dr. Osztovits András sk. bíró